№ 256
შაბათი, 27 ნოემბერი, 1899 წ.

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲦᲘᲠᲘᲡ:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

1897—1899

№ 256
შაბათი, 27 ნოემბერი, 1899 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲑᲔᲭᲓᲐᲚᲐᲓ
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ. გამოვც. საზოგადოების კანცელარიას
ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეორეზედ—8 კაპ.

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

კვირას, 28 ნოემბერს,

ქართველის დრამატიულის საზოგადოების არტისტებისაგან წარმოდგენილი იქნება კ. ყიფიანის მონაწილეობით

I

ᲓᲐ-ᲛᲛᲐ

დრამა 5 მოქ. ვ. გუნიასი.

II

ქ-ნ ტასო აბაშიძის მონაწილეობით

ᲑᲐᲠᲐᲥᲐᲚᲐ ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲝ!

ვოდ. 1 მოქმ., თარგ. მ. მ. საფაროვ აბაშიძის მიერ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია

დასაწყისი 8 საათზე

რეჟისორი ᲕᲐ. ᲐᲑᲐᲨᲘᲫᲔ და Კ. ᲛᲔᲡᲮᲘ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

მკურნალის

მიხეილ ვედენეანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებენ ყოველდღე

კვირა დღეების გარდა

ᲓᲘᲚᲘᲗ:

ᲕᲐ. ᲘᲝᲡᲘᲤᲝᲕᲘ.—კბილის სნეულებანი. 8—10 საათ.

ᲒᲐ. ᲒᲐᲚᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი—9—10 საათ.

ᲓᲐ. Კ. ᲔᲠᲘᲜᲗᲝᲕᲘ—სადოსტაქრო (საქირურგიო). 10—12 საათ.

ᲜᲐ. Ტ. ᲛᲣᲚᲘᲜᲘ—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—10½—12 საათ. (ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობსით).

ᲐᲐ. ᲜᲐ. ᲨᲐᲢᲘᲚᲝᲕᲘ—თვალისა 12—1 საათ.

ᲘᲐᲒ. Კ. ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ—შინაგანი (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით)—12—1 საათ.

ᲜᲐ. Შ. ᲣᲛᲘᲙᲝᲕᲘ.—ბავშვებისა (ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით)—12—1 საათ.

ᲕᲐ. Ლ. ᲛᲐᲠᲙᲝᲕᲘᲩᲘ—12½—1½ სადოსტაქრო.

ᲘᲐ. Დ. ᲑᲔᲖᲗᲐᲑᲔᲖᲝᲕᲘ—სიფილისისა, კანისა და სიშარდისა—1½—2 საათ.

ᲕᲐ. Ა. ᲕᲔᲓᲔᲓᲔᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—1—2 საათ.

Კ. ᲘᲐ. ᲒᲙᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—2—3 საათ. (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით).

ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲝ:

ᲓᲐ. Ა. ᲕᲔᲓᲔᲓᲔᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი და ბავშვებისა—5—6 საათ.

ᲘᲐ. Ნ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.

Ს. ᲘᲐ. ᲕᲐᲨᲐᲫᲔ.—შინაგანი და მასაჟი—6—7 საათ.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათათვის.

ფასი რჩევა დარიგებისა 50 კაპ., დანარჩენი—მორიგებით.

ᲒᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲡ, ნიკოლოზოზის ქუჩა, სახლი სიგანაშვილისა, № 21 (ჯერანტოვის ბაღლის პირდაპირ).

დირექტორი სამკურნალოსი ᲘᲐ. ᲕᲔᲓᲔᲓᲔᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲙᲘᲠᲩᲔᲚᲘ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ექიმის ნავასარდიანისა

(ეკუკაში, ვორონეოვის ძველის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ ღღე, კვირა დღეების გარდა.

დილაობით:

ᲒᲐ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ, 11—12 საათ. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ᲔᲓ. Მ. ᲩᲘᲫᲝᲕᲐᲜᲘ. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

Ზ. ᲘᲐ. ᲑᲐᲑᲐᲜᲐᲡᲘᲐᲜᲪᲘ—დილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ᲘᲐ. ᲤᲐ. ᲠᲝᲛᲢᲐᲡᲔᲕᲘᲩᲘ. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და გულის ავადმყოფობისა.

Ა. Ჯ. ᲙᲐᲠᲐᲯᲔᲢᲘᲐᲜᲪᲘ 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

Ა. Გ. ᲒᲣᲠᲙᲘ. 1½—2 ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის.

საღამოობით:

ᲘᲐ. ᲤᲐ. ᲠᲝᲛᲢᲐᲡᲔᲕᲘᲩᲘ. 5—6 საათ.

Ა. ᲜᲐ. ᲨᲐᲐᲙᲝᲜᲯᲘᲐ. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროთერაპიისა) ვენერიულისა და კანის ავადმყოფობისა.

ᲒᲐ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ. 7—7½ საათ.

ᲗᲔ. ᲘᲐ. ᲠᲣᲓᲔᲜᲙᲝ.—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიულად და ბაქტეროლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს ᲓᲐ სხვ.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; დარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

ᲝᲚ. ᲗᲔ. ᲐᲠᲒᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲙᲘ—გაუკეთებს სახლში მსურველთ „ᲒᲘᲡᲘᲡᲐᲒᲘᲡ“, აუცრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გემნასტიკას ექიმების დანიშნენი. მიმბარონ 11—1 საათამდე.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница *Д-ра Назардіана.*

Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову. (—1—Წ).

ᲡᲐᲭᲘᲠᲝᲐ

ქართველის წერა-კითხვის მცოდნე უმაწვილი წიგნების გასასყიდად ქ. ტფილისში. მიჭმარიათ ივანე როსტომაშვილს, დაკითხეთ მედანზე, № 6.

(10—Ნ.—1)

ᲔᲥᲘᲛᲘ

კ. Ს. ᲒᲫᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

მიიღებს

ᲧᲔᲚᲘᲡᲐ, ᲪᲮᲕᲘᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲧᲣᲠᲘᲡ

ავადმყოფებს.

დილ. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს.

მიხეილის ქუჩა, ნუმერეტის ეკლესიის პირდაპირ. Михайловская, противъ кирки.

(100—31—46)

ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲙᲐᲠᲒᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ

დანიშნულ იქმნენ: ფოთის სამაზრო ხაზინის კანცელარიის მოსამსახურე გიორგი გვინჯილია ფოთის სამაზრო ხაზინის ბუჭგალტერის თანაშემწედ; ნუხის მაზრის 1-ლ ნაწილის ბოქაული ქუთათელაძე—ზანგეზურის მაზრის უფროსის თანაშემწედ; ვეზხის სასო დარაჯთა უფროსი თაგ. ამილახვარი—ამავე მაზრის მე-IV ნაწილის ბოქაულად.

დათხოვნილ იქნენ: სამსახურიდგან, თავიანთის თხოვნის თანახმად, სენეკის სამაზრო ხაზინის ბუჭგალტერის თანაშემწე პარმენ ჯავრიშვილი, ჯავმფოფობის გამო; ფოთის სამაზრო ხაზინის ბუჭგალტერის თანაშემწე კონსტ. რეგამაძე; ბანჯის სამაზრო სამმართველოს შტატ-გარეთი მოხელე ბილანიშვილი.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

*** გუშინ, 26 ნოემბერს, ტფილისის მოურავმა გ. გ. ევანგელოვმა ... ბატონი შეიქმნებოდაო. ამა სცადეთო, განაგრძობს ფილოსოფოსი, და ზარმაცს ჩაუნერგეთ მუშაობის სიყვარული და მხნეობა, სიცოცხლით სავსე ადამიანი-კი მოადუნეთ. ეს ისე მოუხერხებელია, როგორც შეუძლებელია, რომ ბრმას თვალი აუხილოთო.

ფილოსოფოსი რუსსოც ამასვე ამბობდა; ესეც ის ამტკიცებდა, რომ ადამიანს ხასიათი დამადებითივე თან დაჰყვება; თან აქვს დაყოლილი ნიჭი, გენიოსობა და სხვა; მხოლოდ უნდა გადავაბრუნოთ და გამოვცვალოთ ადამიანის შინაგანი აგებულება, რომ ხასიათსაც შესამჩნევი ცვლილება დაეტყოსოო. ამ აზრისანივე იყვნენ შოპენჰაუერი, ტენი, სპენსერი და რიბოტ, რომლის აზრით ნამდვილი ხასიათი შეუცვლელია.

ჩვენთვის ფრიად საინტერესოა ვიცოდეთ, შესაძლოა ადამიანის ხასიათის რითიმე შეცვლა თუ არა? შესაძლოა აღმოვფხრათ, ან შევასუსტოთ მაინც, თუ არა დამადებით თან დაყოლილი უზნეო მიდრეკილებანი? ეს მით უფრო საინტერესოა, რომ ყოველი საზოგადოება, რომელიც მრავალ სხვა-და-სხვა ჯგუფისაგან შესდგება, კეთილდღეობაში მხოლოდ მაშინ არის, როდესაც წევრთა უფროს-ერთი რიცხვი ზნეობრივად და სულიერად მაღლა სდგას; იმ წევრთა წინააღმდეგ-კი, ... ავაზაკი. ამ აზრის წარმომადგენელთა შორის არის შესანიშნავი იტალიელი მეცნიერი ლომბროზო, რომელიც ამტკიცებს, რომ საზოგადოებას აქვსო უფლება სამუდამოდ განდევნოს თავისს წრიდგან ისინი, რომლებიც დამშაფვენი აღმოჩნდებიან რომელსამე უზნეო საქმეში, თუნდ რომ ეს დანაშაული ძლიერ მსუბუქი იყოს და დამნაშავე ამ დანაშაულის ჩადენამდე კარგის ყოფა-ქცევისა ყოფილიყოსო. თუ ადამიანს თანა აქვს დაყოლილი უზნეო მიდრეკილებაო, ამბობს ლომბროზო, მას ვერავითარი აღზრდა ვერ გაასწორებს და ვერ აღმოფხვრის მისის გულიდგან ცუდ ბუნებას. ამიტომ ერთად ერთი საშუალება დარჩენია საზოგადოებას—განდევნოს ამ გვარნი თავისის წრიდგან და ამით თავი დაიხსნას მათის ცუდ-ყოფა-ქცევისაგანაო.

დიდებული ფილოსოფოსი ვოლტერი ამგვარსავე აზრს ადგა: მისის სიტყვით, შეუძლებელია შეიცვალოს ადამიანის ხასიათი, ეს მხოლოდ მაშინ არის წარმოსადგენი, თუ რომ სხეულში ცვლილება მოხდება, თუ ძარღვებისა, ნერვებისა და ტვინის მუშაობას სხვა მიმართულება მიეცემა. ადამიანს რომ თვისის ხასიათის გამოცვლა შეიძლოსო, ამბობდა ვოლტერი, მაშინ ის იმისთანას აირჩევდა, რომელიც თითონ მოიწონებოდა და ბუნების სრული ... ადვილი საცნობია და ყველამაც იცის. ამ კითხვის შესახებ ძველ მწერლებსაც ბევრი უწერიათ და ეხლანდელებმა ხომ სავსებით გამოიკვლეს. ხოლო რაც შეეხება პსიხოლოგიურ სულიერ მხარეს მემკვიდრეობისას, უნდა ვთქვათ, რომ იგი უფრო სუსტად არის გამორკვეული. სხვა და სხვა მეცნიერთა გამოკვლევით აღმოჩნდა, რომ სულიერი და ზნეობრივი მიდრეკილებანი, ჭკუა-გონების სიმძლავრე, ნიჭი და ზოგიერთი ავადმყოფობაც-კი ემორჩილება მემკვიდრეობის ძალას. ბავშვი რომ დაიბადება, მას თან დაჰყვება ის სულიერი და ზნეობრივი მასალა, რომლისგანაც შემდეგ ხასიათი მკვიდრდება. მაშასადამე ის აზრი, რომ ბავშვს ბუნება tabula rasa-აო და გეოლოგიის და სხვა მეცნიერთა რწმენა აღზრდის შესახებ უსაფუძვლო და გაზვიადებული აღმოჩნდა. რასაკვირველია, ამ გვარი აზრი მიტოვებული იქმნა და ამასთან ზოგიერთა მეცნიერთა მხრივ გამოიწვია სხვა უკიდურესი აზრი, ე. ი. ისა, რომ აღზრდას სრულიად არავითარი მნიშვნელობა და ძალა არა აქვს, რადგან ადამიანს დამადებითივე თან დაჰყვება ყოველი სულიერი თვისება, ზოგი მათგანი საკმაოდ აქვს, ზოგს-კი სრულიად მოკლებულია. მაგალითად ერთი დაიბადება სულით ძლიერი და ნიჭიერი, მეორე კი მოკლებული ზნეობრივ თვისებათა და

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გულოვმა მანგლისში დეპეშა გაუგზავნა მისის უდიდებულესობის სახელობის ერეკლის ლეიბ-გრენადერთა რაზმის უფროსს შემდეგის შინაარსისა:

„მივესალმები ქ. ტფილისის მცხოვრებთა სახელით ერეკლის რაზმს ამ შესანიშნავ დღეს 26 ნოემბერს. მცხოვრებელნი მადლობით იხსენიებენ, რომ ამ ასის წლის წინად რაზმის ტფილისში მოსვლამ დასაწყისი მისცა კეთილდღეობას, რომლითაც Ჰსარგებლობს ჩვენი ქვეყანა რუსთა იმპერატორის ძლიერ სკიპტრასა ქვეშე“.

*** 22 ნოემბერს, გენ.-ლეიტენანტი ინეინრგმა რიტელმა და იოპინმა, რომელნიც პეტერბურგიდგან Ჩამოვიდნენ ბათუმის ᲯაᲝბების დასაშრომ სამუშაოთა საწარმოებლად, დათვალიერეს ᲯაᲝბიანი ადგილები.

*** ტფილისის პოლიციმეისტერმა უბრძანა პოლიციის ᲝᲬᲯულებს განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეთ იმ გარემოებას, რომ კვირა დღეებში ვაᲭრობა არსად სწარმოებდეს და დამნაშავენი პასუხის-გებაში იქᲬნენ მიცემულნიო.

*** ქალაქის მოურავმა და გამგეობის წევრთ შესტაკოვმა, თავ. ჩერქეზიშვილმა და თავ. არღუთინსკიმ 24 ნოემბერს დათვალიერეს ის სახლები, რომლებშიაც განᲬრახული იყო ქალაქის საᲯარო ვაᲭრობის დარაზის გამართვა, მაგრამ ყველა ეს სახლები მათ უფარგისად იცვნეს Ჩსენებულ დაწესებულებისათვის.

*** 13 დეკემბერს ქ. თელავში ტფილისის ოლქის სასამართლოს სესსია განიხილავს თავ. ი. ნ. ᲯორᲯაძის საქმეს, რომელსაც გლეხის მოკვლა Ჰბრალდება. ამ საქმის გამო

ᲯორᲯაძის გარდა პასუᲩის-გებაში მიცემულნი არიან მოკლული გლეხის ცოლი და ერთი ᲩᲩენი. ბრალდებულს დაიცავს ნაფ. ვექ. გრუᲩენბერგი.

*** ის კომისია, რომელსაც კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებისაგან მინდობილი აქვს შეიმუშაოს ტფილისში 1901 წლისათვის გასამართავ სამეურნეო-სამრეწველო გამოფენის პროგრამა, უკვე შეუდგა მუშაობას.

*** ამ დღეებში ქალაქის საქიმიო ლაბორატორიის მმართველი ბ-ნი ალიბეგოვი და მკურნალ დეᲩინფექტორი ბ-ნი რაᲩამატი სოფ. ნატახტარში გაემგზავრებიან იქაურ წყაროების წყლის წამოსაღებად და გამოსაკვლევად.

*** ორშაბათს, 29 ნოემბერს, საᲩᲯოს ჩვეულებრივს კრებაზედ, ძველთა საქმეთა გარდა, განსახილველად დანᲩᲩნულია კიდევ შემდეგი საქმეები: ბ-ნ გუბერნატორის წინადადება, რომელიც უსახელო, საზოგადოებასთან ცხენის რკინის გზის გამო დასადებ ხელშეკრულობის წარდგენას შეეხება; ქ. ტფილისის შემოსავალ-გასავლის აღრიცხვა 1900 წლისათვის; ბ-ნ ტფილისის გუბერნატორის წინადადება ვერცხა და დიდუᲩუ შუა გაკვანილ ბორნის ნიᲩრის დამტკიცების შესახებ და სხვანი.

*** 15 დეკემბრისათვის ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისხლის სამართლის 1-ლ განყოფილებაში დანᲩᲩნულია განსახილველად საყურადღებო საქმე გაბო გეᲩუაძის, ელისაბედ ᲒᲘᲩუაძის და გიორგი Ჩახაროვისა, რომელთაც Ჰბრალდებათ იარაღის გაკეთება ვერცხლის ფულის მოსაᲭრელად და ფულის მოᲭრა.

*** ქალაქის გამგეობა, საგუბერნო ადმინისტრაციის წინადადების

გამო, ოფიციალურად შეეკითხა უსახელო საზოგადოების წარმომადგენელს ბ-ნს რობის: თანახმა არის თუ არა საზოგადოება იკისროს ცხენის რკინის გზის წარმოება იმ პირობებით, რომელნიც შარშან წარმოადგინა საზოგადოებამაო. პასუᲩისათვის გამგეობამ ბ-ნს რობის ორის დღის ვადა დაუდო.

*** ქ. სიღნაღში დაარსდა სამკურნალო ორის სამუდამო საᲬოლით.

*** „ტფ. ფ.“-ს პეტერბურგიდგან ატყობინებენ, რომ მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტრომ განსახილველად წარუდგინა მინისტრთა კომიტეტს მოᲮსენება სიღნაღის მაზრის სოფ. Ჩათმაში ნათოის ადგილების გაცემის შესახებ.

*** სათანადო დაწესებულებაში ლაპარაკია აღძრული იმის შესახებ, თუ რა წესით უნდა იხდიდნენ კავკასიის მცხოვრებნი Ჯარისათვის ცხენ-ხარ-ურემის გაყვანის ბეგარას.

*** ამ დღეებში, თელავის მაზრაში დადს გზა-ტკეცილზედ, შაქრიანის ხიდთან, მდ. ალაზნიდგან წყალმა გამოᲭრიეა თაკ. ᲯორᲯაძის მოურავის გლეხის ადგილი მანასაშვილის გვამი. ამ გლეხის მოᲯვლა სამს კაცს ᲰᲩრალდებენ, რომელნიც ამ უამად დატუსაღებულნი არიან.

*** ტარიელიანოვის ვიᲬრო ქუᲩის მცხოვრებთ სთხოვეს კავკასიის მთავარმართველს მოაკირᲬყვლინეთ ქალაქის გამგეობას ეს ქუᲩა, რომელᲗეადაც შეუძლებელი Ჰხდება გავლა ტალახის დროს, — იმ პირობით, რომ ქალაქის გამგეობამ ქუᲩის მოკირᲬყვლის შემდეგ ხარᲯი სახლის-პატრონთ ნაწილ-ნაწილად გარდახდევინოს, რადგან ისინი უმეტეს ნაწილად შეუძლებელი და ღარიბი ხალხიაო.

თეატრის მატიანე

„ქორწილი სოფლად“—ორიგ. ოპერეტა 2 მოქმედ.

„Ჰიძიასთან გამᲮუმრება“—კომ. 1 მოქ. რ. ერისთავისა.

„მშვენიერი ელენეს მაძიებელნი“—ფარსი 2 მოქმედ. ავ. ცაგარლისა.

არტისტის ვ. ამაშიძის ᲒᲘენფიᲡმაწარსულ ᲮუᲗშაბათს აუარებელი ხალხს მოუᲬია თავი თეატრში. კარგა ხანია ქართული წარმოდგენას იმდენი საზოგადოება აღარ დასᲬრებია, რამდენიც ამ საღამოს დაესᲬრა. აღარც ერთი ᲒᲘელეთი აღარ დარᲩა გაუყიდავი, სკამები მაყურᲬლებისათვის ორკესტრშიაც-კი დასდგეს, ᲒᲘენი უადგილობისა გამო გულ-ნატკენი უკანვე დაბრუნდა. რაღა ლაპარაკი უნდა, რომ ამისი მიზეზი უმთავრესად ᲒᲘენფიᲡი იყო დამსახურებული არტისტისა, მაგრამ რამდენადმე ამ საღამოს ხალხი იმნაც მიᲩიდა, რომ ქართული დასის საუკეთესო არტისტები იღებდნენ მონაწილეობას და წარმოსადგენად ორ მხიარულ პიესის — „Ჰიძიასთან გამᲮუმრებისა“ და „მშვენიერ ელენეს მაძიებელნი“-ს გარდა დანᲩᲩნული იყო აგრეთვე ახალი პიესაც „ქორწილი სოფლად“, 2 მოქმედებიანი ოპერეტა, როგორც აცხადებდნენ.

ქართულს სცენაზედ ახალი, ორიგინალური პიესა ისეთს იშვიათს მოვლენას შეადგენს, რომ ყოველთვის, როდესაც განცხადებაში ამ გვარეთვი პიესაა ნახსენები, საზოგადოება მოუთმენლად მოელის იმის წარმოდგენას. წარსულ ᲮუᲗშაბათს ეს მოუთმენლობა მით უფრო გაორკეᲪდა, რომ ყველა დარწმუნებული იყო, ისეთს დახელოვნებულისა და და გამოცდილის არტისტის, როგორიც არის ვ. ამაშიძე, არᲩეული პიესა უᲮეირო არ გამოდგებაო. მაგრამ საზოგადოების მოლოდინი არ

ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ მორᲩილი მონა იქᲩება თავისის ცუდ მიდრეკილებათა; ამ გვარ არსებათა ცხოვრება Ჩნეკობრივ ხასიათს მოკლებულია და ყოველის საზოგადოების ცუდს და მაᲬენაწილს ისინი შეადგენენ.

ეᲒᲜᲘᲗ ᲑᲐᲓᲐᲠᲘᲫᲔ

ᲐᲦᲬᲔᲡᲐᲬᲐᲠᲬᲝᲗ ᲬᲛ. ᲫᲐᲚᲐᲥᲘ ᲘᲔᲠᲣᲡᲐᲚᲘᲛᲨᲐ ᲓᲐ ᲬᲛ. ᲐᲗᲝᲜᲘᲡ ᲛᲗᲐᲜᲔᲚᲗᲐ.

(შემდეგი *)

30 ივნისს, საღამოს 6 საათზედ, მოვედით რუსთა ილია წინასწარმეტყველის სკიტში, ამას ესეთი დამოკიდებულება აქვს ᲑᲠᲫᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲢᲝᲠᲔᲑᲚᲘᲡ მონასტერთან, ვითარცა ანდრიას სკიტს-პანტოკრატორის მონასტერთან. აქ დავრᲩით ღამის გასატარებლად; ახალ საკრებულო ტაძრის აღშენებას ეᲩლა აპირებენ; ვიᲬრო ეᲩო აქვთ; ეკლესიის საძირკვლისათვის ხეᲗ ასᲬრომდნენ მიწითა და ქვითკირითა; ეᲩოᲜᲘ ᲑᲠᲔᲕᲠᲘ ლიმონისა და ფორთოხალის ხე არის, და ესენი ამშვენებენ ეᲩოს. მ. არქიმანდრიტი და ძმანიცა მცირე რუსეთიდგან არიან. მ. წინამძღვარი ფრიად თავმდაბალი და მეᲬრენე კაცია; წყლის ნაკლულოვანება აქვთ ამ მონასტერში; Ჯორებით ეᲩიდეᲜიან ოთხის ვერსის მანძილიდგან წყალს აღმართᲗენდ. ამ სკიტშია საკვირველმოქმედი ხატი ყოველად წმ. ღვთისმშობელისა, წმ-

*) იხ. „ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“ № 250.

გამართლდა: ახალი პიესა სუსტი ერთ-ფერეროვანი და მოსაწყენი გამოდგა.

უპირველეს ყოვლისა „ქორწილი სოფლად“-ს ოპერეტკისა არაფერი არ აცᲩია: ორიოდე სიმღერა და ცეკვა-თამაში საკმაო არ არის, რომ პიესის ოპერეტკა დაერქვას. ოპერეტკის ნაცვლად იგი უბრალო სურათი გამოდგა, სოფლის ცხოვრებიდგან აღებული, მაგრამ ისე გაᲯიანურებული, ისეთის უᲩნᲨᲨენელო ᲬᲩრილმანებით შეᲩავებული, რომ მაყურᲬლს სᲬყენდება მისი მოსმენა, ᲩვეᲗ ფარდისაკენ იყურება და გულში ნატრობს, ნეტა როდის იქᲩენა ჩამოეᲩოსო. პიესა ორის დღის მოქმედებისაგან შესდგება და მთელს ამ ორს მოქმედებაში ერთის მახვილსა და ცოცხალს სიტყვას ვერ შეᲰხვდებით. ავტორს, როგორც ეტყობა, სოფლური ქორწილი უნდოდა აეᲬერა და დაეხატნა. ამისათვის ფოტოგრაფისებური სურათი გადაუღია სოფელში ერთხელ ᲯᲨ, შეიძლება, ცუდადაც ნანახ ქორწილისა; მაგრამ სცენაზედ დასადგმელ ხელოვნურ ნაკარმოებისათვის საკმაო არ არის ასᲬერა და დახატა მარტო ის, რაც სოფელში ხდება; საᲭიროა ამავე დროს თვით მოქმედნი ისეთ გარემოებებში იყვნენ ჩაყენებულნი, ისე გამოინახკვნს შინაარსი სულათისა, რომ მთელი სურათი მოსაწყენი და მოსაᲰᲬრᲔᲑᲔᲚᲘ არ იყოს.

Ჩვენს აზრით პიესა ამას გარდა სოფლის ქორწილის სრულ სურათსაც ვერ წარმოგვიდგენს. მთელს პიესაში, მაგალითად, ერთი დარᲩასელი გლეხი არ არის გამოყვანილი. სოფლის ქორწილის დასახატავად ავტორს საკმარისად უᲪვნია სიმღერები და ცეკვა-თამაში, არსადა სᲩანდა არც გლეხთა მარილიანი საუბარი, არც მათი დამახასიათებელი Ჩნე-ᲬᲩესი და სხვანი.

დებული „რძით მასაზრდოებელი— млекопитающая“. ღვთისმშობელს უპᲧრია ხელში იესო ᲥᲠᲘᲡᲢᲔ ძეᲗ მᲬოვარად.

პირველ ივლისს, დილით, ცისკრისა და Წირვის მოსმენის შემდეგ, მადლობა მოვᲗხᲚᲔᲗ მ. წინამძღვარს რაფაელსა და მივართვი სახსოვრად ერთი ცალი ქართველთა ᲬᲨიდათა ხატისა, რომელიც დიდის ᲥᲛᲐᲧᲝᲤᲚᲔᲑᲘᲗ მიიღო და თვითონაც გარდმომცა კურთხევა მონასტრისა ღვთის მშობლის ხატი. ამ სკიტს აქვს საკმაოდ ᲕᲠᲪᲚᲐᲓ გამოცემული ᲬᲧᲘᲜ „ᲒᲬᲘᲡ მაᲩᲕᲔᲜᲔᲚᲘ ᲰᲐᲚᲐᲡᲢᲠᲘᲜᲘᲡᲐ“, რომელიც შეკეთᲘᲚᲘ.

ამ ილიას სკიტიდგან გამოვემგზავრეთ პირდაპირ ქართველთა ახალდაფუძნებულ სავნისაკენ, სადაც მოვედით სამი საათის შემდეგ. გამოვლით ᲕᲜᲐᲮᲘ Ჩვენნი ქართველნი ძმანი, შეᲕისᲕენეთ აქ ერთს საათს და დავᲗᲜᲘᲠᲔᲗ შემდეგ ხანგრძლივ ᲜᲐᲮᲐᲡ. აქედგან გამოვიარეთ იმავე ღᲔᲚᲘ ივერიის ქართველთა ძველს დიდებულს მონასტერში; შევედით ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲐᲨᲘ, თაყვანისᲪეᲪით კარის ღვთისმშობლის ხატს; შევედით საკრებულო ტაძარშიაც, დავთვალიერე და ყოველგან მოუᲗᲮᲘᲗᲔთ ᲜᲐᲨᲘᲜᲘ და კვალნი ქართველთა მამათა აქ მოღვაწეობისა; რომ შესაძლებელი იყოს, სახელსაც ივერიის მონასტრისას მოსᲬᲘᲗᲔᲜ, მაგრამ არ შეიძლება, რადგანაც სიგელ-გუᲯარნი ამ მონა-

ყველა ამას გარდა პიესაში ისეთი ახალი არაფერია, რაც სხვა, წინად დაწერილ პიესებში არ ყოფილიყოს, სადაც სოფლისავე ცხოვრებაა აწერილი. განსხვავება მხოლოდ ის არის, რომ აქ, ამ ახალ პიესაში, ერთი და იგივე სცენები რამდენჯერმე არის გამეორებული; მეორე მოქმედებაში, მაგალითად, თითქმის იგივეა, რაც პირველში.

რაც შეეხება მსახიობთა თამაშს ამ პიესაში, გლეხი მისის კილოთი და მიხვრა-მოხვრით ვერც ერთმა არტისტმა ვერ დაგვიყენა თვალწინ. ამ საღამოს მსახიობნი უფრო გლეხების კარიკატურას წარმოადგენდნენ, ვიდრე ნამდვილ გლეხებს. მსახიობ ქალთა შორის კარგი და შეუდარებელი იყო მხოლოდ ქ-ნ ელ. ჩერქეზიშვილისა. თვით როლი ჩერქეზიშვილისა საუკეთესოა პიესაში.

ორმა სსვა პიესამ მეტად მხიარულად ჩაიარა. სამაგალითოდ წარმოადგინეს თავიანთი როლები ქ-ნმა საფაროვისამ და ბ-ნთ აბაშიძემ, გედევანოვმა, ყიფიანმა, განსაკუთრებით—კი თვით მობენეფისემ. ახალგაზდა მსახიობმა ქალმა ან. აბაშიძისამ (თაიგულოვის როლს თამაშობდა „შვენიერ ელენეს მაძიებელში“) ამ საღამოთიც ისახელა თავი, თუმცა როლი კარგად არა ჰქონდა დასწავლული. ან. აბაშიძისას სიმღერა რამდენჯერმე გაამეორებინეს. სუტი იყო ხინჩლის როლში („ბიძიასთან გამოსაშურება“) ბ-ნი ადამიძე. ხევსურს იგი ისევე არა ჰგავდა, როგორც ჩინელსა და იაპონელს ამას გარდა კარგს იზამს ეს ახალგაზდა მსახიობი, რომ ხმას ზომიერებას დაუდებდეს და ისე საშინლად არ გაჰკიოდეს თავისს სათქმელს.

მობენეფისეს მრავალი საჩუქარი მიართვეს.

ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲜᲐᲜᲘ

წარმოდგენაზედ, სხვათა შორის, ბძანდებოდნენ მისი ბრწყინვალება კავკასიის მთავარ-მართველი გენერალ-ადიუტანტი თავ. გ. ს. გოლიცინი მეუღლითურთ და ტფილისის გუბერნატორის თანამდებობის აღმასრულებელი ბ-ნი სვეჩინი.

შემდეგი წარმოდგენა ქართულ დრამატიულ დასს კვირას, 28 ნოემბერს, ექნება. წარმოადგენენ ვ. გუნიას ისტორიულ დრამას „დამძლეს“.

მოკეთე

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲐᲠᲒᲕᲔᲗᲘᲓᲒᲐᲜ

არგვეთის სოფლების მეზოგრებლებს მოსვენებას არ აძლევენ ჰქონია ქურდ-ბაცცები. თუ ვისმეს ან კარგი ცხენი, ან სხვა რამე ოთხფეხი საჭიროდ შეუბეჭდეს, ეოველ დღეს ჭმაბრობენ ეს კაპიტანები, რომ პატრონს ხელდადგან გამოსცდინდეთ. ერთის სიტყვით, ჰქონია ქურდ-ბაცცები მხოლოდ ამის ზრუნვასა და ღდაში არიან, თუ ვის რა მოჭაბრონ და რა წაიტეხონ. ამ ორიოდე თვის განმავლობაში ამ ოდენ ცხენი დაიკარგა არგვეთის სოფლებში, რამდენიც სხვა დროს ხუთი-ექვსი წლის განმავლობაში არ დაკარგულა. მაგალითად, ს. სიხანაში ერთს ანჩხაურს, კარგად აბიბამეს, მოჭაბრეს ორი ბეჭედი ფრი ცხენი და ერთი ჯორი, რომელიც ორასი მანეთი ღირდა. სოფელს ზარნაძეებში გელეხს ი. ბაზმიძეს მოჭაბრეს ამ ერთი კვირის წინად შვენიერი სასიხალო ცხენი. სოფელს გოგანში, რომელიც არგვეთისა და ოკრიბის შუა მდებარეობს, გელეხს პაატა ბოფაჩიძეს მოჭაბრეს ცხენი თავისის კვიცი. ამავე სოფლის სიხელაშვილთა ტეის მეკვიდს, ს. მარეულისას მეზოგრებელს თაღხან მდრამეს ამა წლის კვირეგობისთვეში მოჭაბრეს ცხენი. სიბრალო მდრამე დღემდის გულმოდგინედ ეძებს თავისს დაკარგულს ცხენს, მაგრამ მასი ასაკა-დასაღალისა კვრ

ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲜᲐ

ᲡᲐᲛᲐᲠᲔᲕᲚᲝ ᲡᲙᲝᲚᲐ Ს. ᲬᲐᲕᲙᲘᲡᲨᲘ.

(ტფილისის მაზრაში).

22 ნოემბერს სოფ. წავკისში მღ. კორნიელ ელიზბარაშვილის მეცადინეობით დაარსდა სამრევლო სკოლა, რომელიც აკურთხეს ამავე დღეს მოწვეულ სტუმრებისა და ადგილობრივ მცხოვრებთა თანდასწრებით. სკოლა მოთავსებულია პატიკეემულ ქნის ელისაბედ ნიკოლოოზის ასულის კარაიე-ვოინის ხარჯით დაქირავებულ სახლში, რომელიც ამავე სკოლის მზრუნველად ბრძანდება. სკოლის კურთხევის შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვეს ბლაღრინ პრ. ხუროშვილმა, რომელმაც განუმარტა ხალხს სკოლის მნიშვნელობა, და მღ. ნიკ. მაჭავარიანმა. მასწავლებლად მოწვეული საეპარქიო სასწავლებელში სწავლა დამთავრებული ქ-ნი ანნა ციხაძე.

სკოლის ხარჯი ზოგი ნაკისრი აქვს საეპარქიო სასწავლებელთა საბჭოს: მასწავლებლის ჯამაგირი, სასწავლო ნივთების ხარჯი და სხ.; სკოლის შენობის ქირას იხდის ქ. ე. კარაიევ-ვოინისა; სკოლას შესწირეს: ბ. ივანე სამსონის ძე ბარამოვმა—სტოლები, კოტე ონიკოვმა—15 მ. ფულად, ქ. ნატ. დავ. ასულმა სურმავამ—10 მან. ფულად, და სხვებმა.

სოფ. წავკისი მდებარეობს ტფილისიდგან 5—6 ვერსის მანძილზედ, იგი შეიცავს 70 კომლ მცხოვრებს; დღემდე აქ სკოლა არ ჰქონიათ, თუმცა იგი საჭირო იყო. ამ ერთის

ᲣᲪᲜᲝᲔᲗᲘ

ᲘᲜᲒᲚᲘᲡ - ᲢᲠᲐᲜᲡᲕᲐᲐᲚᲘᲡ ᲝᲚᲘ.

„Westmister Gaztte“ ეწერა თავდთ უფროს სამრევლო ეფრავგდგან მოსულს ცნობებს და ინგლისის ჯარის მდგომარეობა ბრძოლის ველზედ ძალიერ უნუგეშოდ მაჩნია. ჩვენის ჯარის მდგომარეობამ ნატალშიო,—ამბობს ვეზეთი,—არ შეიძლება შაბი არ აღგეძრასო. არა მარტო რაოდენობით მეტობენ ბურები ჩვენს ჯარს, არამედ, ცხადია, სამხედრო წესიერებითაც-კი ბეჯობენენო. ეჯანსაღეველად მოსულ ცნობებს მიუხედავად ჩვენის ჯარების გამარჯვების შესახებ, ბურები

ტრის მამულებისა ივერიის მონასტრის სახელზედ არიან მოძეღბულნი ბიზანტიის იმპერატორთა და საქართველოს მეფეთაგან.

გამოვიარეთ ამავე დღეს რუსთა წმ. მთავარ მოწამის არტემის კელიაში (მესამე ხარისხის სავანეა); აქ ვისადილეთ; ახლად აშენებულია ეს სავანე. აქედგან გამოვიარეთ წმ. თათანასეს ლავრაში, რომელიც პირველობს ათონის სავანეთა შორის. შესანიშნავი მხოლოდ ერთი ფეშუტი მიჩვენეს ამ ლავრაში; ძვირფასია, ხელოვნად არა ოქროსი. ეს ლავრა დაფუძნებულია ეწინარეს სხვათა სავანეთა; მომეტებული ნაწილი ათონის მამულებისა ამას ეკუთვნის; ბევრი სავანენი, ამათ მამულად აღშენებულნი, დღესაც იხდიან ხარკსა მის სასარგებლოდ.

ათონის მთაზედ მხოლოდ ეს ერთი იწოდება ლავრად. ჩვენდა სამწუხაროდ, არ გვაჩვენეს ამ ლავრაში შესანიშნავი სამკაულნი და არც წიგნთ-საცავი, სადაც ქართული წიგნებიც არის. ბერძენთა უკანასკნელთა კეისართა აქ დაკრძალეს ძვირფასნი სამეფო გვირგვინი და სხვა სამეფო რეგალიები, ეხლაც არის აქ დაცული სამეფო ძვირფასი პორფირა, რომელსაც შეიმოსს პატრიარქი, როდესაც სწირავს ამ ლავრაში წმ. თათანასეს დღესასწაულზედ.

ამ ლავრის საკრებულო ტაძრის წინ არის მარმარილოს აუზი, ზეეადგან დახურული; ამ აუზში გადმოსჩქეფს მშვენიერი წყაროს წყალი; აქ აკურთხებენ წყალსა ნათლისღების დღესასწაულზედ. საზოგადოდ პირველ ხარისხის მონასტრებსა აქვს ამ გვარი აუზები.

მწუხრად მოვიდოთ მოლდავანების სკეტში, რომელიც თუმცა ახლად აშენებულია, მაგრამ კარგად განწყობილია; ღვთისმსახურება თვისს სამშობლო ენაზედ აქვთ. საეკკლესიო წიგნები ლათინურის ანბანით აქვთ დასტამბული; წესები ღვთისმსახურებისა სრულიად მართლ-მადიდებელის ეკკლესიისა აქვთ. რუსული ენა არ ესმით. „უფალო შეგვიწყალენ“ მათ ენაზედ ითქმის: „დომნე მილიუტე“.

დილის ხუთს საათზედ, ცისკრის შემდეგ, გამოვემშვიდობეთ და შეუდექით აქედგან ათონის მთის მწვერვალის გზას.

ორს ივლისს, დილის 9 საათზედ მივედით ათონის მთის მწვერვალის ძირში. აქ არის სამლოცველო ნაში ღვთისმშობლისა. აქ შევისვენეთ; ვისაუზმეთ; აქედან ქვევითი შეუდექით აღმართს ხუთი ვერსის სიმორეზედ; 14 ათასი ფუტი სიმაღლე აქვს ამ მწვერვალს, ზედ მწვერვალზედ არის პატარა ეკკლესია ფერის ცვალებისა, აღმოსავლეთის მხარეზედ კლდეზედ არის მიშენებული, საიდგანაც საშინელი დასაბედია ზღვის უფსკრულზედ. მწვერვალზედ ასვლისათანავე უსიამოვნო სანახავი წარმოგვიდგა: წინა დღეს ყოფილიყო აქ ქექა-ქეზილი, ჩამოვარდნილიყო მეხი და გარშემო ეკკლესიისა დაეხოცა ოცამდე თხა, რომელნიც დაბერილნი დასასენებულნი ეკკლესიის კარებზედ ეყარნენ და ეკუთვნოდათ ათონის ბერძენთა ლავრასა. ვილოცეთ, შევისვენეთ ნახევარს საათს და წარმოვემართენით დღემარეზედ, რომლის ჩამოსვლას მოვაღწიეთ საათ ნახევარს. საღამოს მოვაღწიეთ რუსთა წმ. გიორგის კელიასა. აქ გავატარეთ ღამე; ახალი მოშენე სავანეა; ბევრი მლოცავნი იყვნენ დაბალი ერისაგან რუსები. მეორე დილითა, ცისკრის შემდეგ, ჯორები გავეგზავნეთ პანტელეიმონის მონასტერში, ხოლო ჩვენ დღემარეთ ჩვენიერთ ქვეევითად ოთხის ვერსის მანძილი და მივედით ბერძენთა მონასტერში წმ. და მარჯანოლთა იოაკიმ და ანნასი; აქ ვილოცეთ, შევისვენეთ ერთს საათს, შემდეგ ჩავედით ზღვაზედ, დავიქირავეთ ნავი, ჩავსხედით შვიდნი სულნი, ჩვენთან იყო რუსის ახალგაზრდა მღვდელი, რომელიც ჰმსახურობს სამხრეთს საფრანგეთს, მენტონის ქალაქში, სადაც ზამთრობით სცხოვრობენ გულით სნეულნი, რუსეთიდგან მოსულნი, მალალის წოდების და ვეარის კაცნი. შუადღის 12 საათზედ მშვიდობით მოვბრუნდეთ წმ. პანტელეიმონის მონასტერში, ასე შეეასრულე და მეადგეთ არ იყო, ამ შემოდგომაზედ-კი ორ მანეთს აძლევენდნენ და სუეადდადგ კვრ ჭმოეფლობდნენ. სამანდი ამ ყამად ჰქეთ ბეთმანი ორ ანაზად ჭფვსრობს და რამდენიც დღე გადის, ამდენი უფრო მეიზდება.

მ. ფარცხანელი

ᲡᲐᲛᲠᲔᲕᲚᲝ ᲡᲙᲝᲚᲐ Ს. ᲬᲐᲕᲙᲘᲡᲨᲘ.

(ტფილისის მაზრაში).

22 ნოემბერს სოფ. წავკისში მღ. კორნიელ ელიზბარაშვილის მეცადინეობით დაარსდა სამრევლო სკოლა, რომელიც აკურთხეს ამავე დღეს მოწვეულ სტუმრებისა და ადგილობრივ მცხოვრებთა თანდასწრებით. სკოლა მოთავსებულია პატიკეემულ ქნის ელისაბედ ნიკოლოოზის ასულის კარაიე-ვოინის ხარჯით დაქირავებულ სახლში, რომელიც ამავე სკოლის მზრუნველად ბრძანდება. სკოლის კურთხევის შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვეს ბლაღრინ პრ. ხუროშვილმა, რომელმაც განუმარტა ხალხს სკოლის მნიშვნელობა, და მღ. ნიკ. მაჭავარიანმა. მასწავლებლად მოწვეული საეპარქიო სასწავლებელში სწავლა დამთავრებული ქ-ნი ანნა ციხაძე.

სკოლის ხარჯი ზოგი ნაკისრი აქვს საეპარქიო სასწავლებელთა საბჭოს: მასწავლებლის ჯამაგირი, სასწავლო ნივთების ხარჯი და სხ.; სკოლის შენობის ქირას იხდის ქ. ე. კარაიევ-ვოინისა; სკოლას შესწირეს: ბ. ივანე სამსონის ძე ბარამოვმა—სტოლები, კოტე ონიკოვმა—15 მ. ფულად, ქ. ნატ. დავ. ასულმა სურმავამ—10 მან. ფულად, და სხვებმა.

სოფ. წავკისი მდებარეობს ტფილისიდგან 5—6 ვერსის მანძილზედ, იგი შეიცავს 70 კომლ მცხოვრებს; დღემდე აქ სკოლა არ ჰქონიათ, თუმცა იგი საჭირო იყო. ამ ერთის

ლი პირველი ჩემი მოლოცვა და მიმოხილვა რამდენისამე მონასტრისა ბერძენთა და რუსთასა.

4 ივლისს, კვირა დღეს, ვწირე პანტელეიმონის მონასტრის საკრებულო ტაძარში; წინამძღვრის მოადგილე იყო მწირველი რვა თანამწირველითურთ. ამ წირვაზედ შევნიშნე ეს შემდეგი; შემდეგ დასრულებისა სიმღოლო სარწმუნოებისა დიდს ფაფარსს ყოველნი თანამწირველნი ემოზვივნენ. დღეს საზოგადო ტაპეზზედ იყო კოლიო პატივად და მოსასხსენებლად ამ დღეს ხსენებულის წმიდისა მამისა ანდრია კრიტელისა; ამ გვარივე კოლიო იყო წმ. მოციქულთა პეტრე და პავლეს დღესასწაულზედაც.

კოლიოს წმიდათა ხსენებაზედ ამზადებენ ხორბლისაგან არა თაფლითა, არამედ მშრალად, ქაშაშით შემკამიილს; სადილის ბოლოს ჩამოურიგებენ კოლიოს თეთო კოვზსა.

ამ დღეს სადილად შემოვიდა ბერძენი იღუმენი ამავე პანტელეიმონის მონასტრისა, წან მოუძღოდნენ ჯარის ანთებულის სანთლითა და გალობითა ბერძნულად. კურთხევა სადილისა წარმოსთქვა ბერძნულადვე, იყო მოსილი მანტიითა სადილზედ; ამ დროს კითხულობდა ბერძნულად კათედრაზედ ბერძენი მონაზონი, კითხვა უცხო ენაზედ, რასაკვირველია, არ ესმოდა რუსთა მონაზონთა. უფროსობდა სადილზედ ბერძნის იღუმენი, რომელიც იჯდა მარჯვენით, ხოლო მარცხენით იჯდა რუსის წინამძღვრის მოადგილე, ხოლო წინამძღვრის ადგილი ცალიერი იყო, რადგანაც იგი არ შემოსულა ამ დღეს სადილად. როგორც დღეს შევნიშნე, ბერძენთა მონაზონნი ამ მონასტერში მონაწილენი არიან თანასწორის უფლებითა, თუმცა ბერძენნი არიან ამ მონასტერში 40 ბერნი, ხოლო რუსნი 500 კაცნი. ამ მონასტრის პანტელეიმონის ტაძარში სწირავენ ბერძნულად, ხოლო დიდს საკრებულო ტაძარში და სხვა რამდენსამე ეკკლესიაში ღვთის-მსახურებას ასრულებენ სლავურს ენაზედ, და ყოველთა ძმათა ეროვნების განურჩევლად ზოგადი ცხოვრება აქვთ.

4 ივლისს, საღამოს 7 საათზედ, იწყეს ღამის თევით მწუხრი და ცისკარი, რომელიც დილის ექვს საათზედ დასრულეს. სადგ დღეებში შუალამისას ლოცვას იწყობენ ღამის 1 საათზედ.

5 ივლისს, ორშაბათს, ხსენებაა მამისა სერგი რადონეჟელისა. ამ დღესასწაულზედ გამოჩენებით შესრულდა წირვა და პარაკლისი, უპირატესობდა მოადგილე წინამძღვარსს, თანამწირველნი იყვნენ ათნი, რომელთ შორის, მეც მივიღე მონაწილეობა.

დეკანოზი პ. დ. კონკაშვილი-ილუმბეული

(შემდეგი იქნება)

მაინც მიიწევენ საშრომოსკენო. ეგზარდს კლერს, კაზეთის სიტეკვით, საშიგალდოდ გაუძნელდება საქმე. გაგზეუვენო,—ამბობს კაზეთი,—რომ კომბერლეის გასაბაკის უფლებულდ დორდ მა მეტუეზმა ბიბეკვლი ნაბიჯი ეზიდეს წინ და ბალმორლეში მტკრი დამარცხა. ეს ძალიერ კარგი, მაგრამ ჩვენ მაინც ეშაშობო, რომ არა მეთორეს ჯარს, განშორებულს უმთავრესის მხედრობისაგან, იგეეე დღე არ დაადგეს კომბერლეეი, როგორიც გენერალს საიმოსნო დენდეო. სულ ბიბეკვლად ჩვენ გაკიბიდენდენ, რომ გენერალი ბუდლერი, შეანჩეკენ-რა დროს, მთელის თავისის მხედრობით გაეღიშეკვნა მტრის წინააღმდეგ და ჯარებს არ დაქსაქსავს, რაგაკ თითოეულს ეაზეს ერთი მეორესთეის უნდა ეშეკლნა გაზარკვის დროსო. კაზეთი ძალიერ სეუხს, ძრძ ეს გეგმა შეცვლილ იქნა და მხედრობის დიდძალი ნაწილი ნატალეშიკეკენეს, ხოლო მეორე ნაწილი-კი ეგზარდ გატაკვროს უფროსობით, როგორც ეტეობა, მხოლოდ წეს-რიგის დასაცვლად არის დატოვებული. ამავე დროს ლორდი მეტუენი კომბერლეის გასანთავის-უფლებლად მიელაშეკვანა,—დასძენს კაზეთი. ასეთი წეს-რიგი, გაზეთის აზრით, სრულებითაც ეარ გასუმჯობესებს საქმის ეთორვეს და შემდეგ ეს ასე დაქსაქსული ჯარები ითეკლებული იქნებიან ერთად შეერთდნენ, მაგრამ სანამ ამას მოასერხებენ, ინგლისის მხედრობის ძალ-ონე გამოელეკ.

ეგეკე კაზეთი აგრეთეკ კმეკოფილი არ არის იმ სისტემით, რომელსაც მთავრობა დაადგა ბრძოლის ველის მბების გამოქვეყნებაში. ინგლისის საზოგადოება, როგორც საზეთლისაგან საუკეთესოს კაზეთი, ან კარეფარს ეარ ტეობიდან, ანუ ითეკლებულია ითვიერს, რომ ინგლისელების თითოეულს გამარჯვებაზ თან მოსდეკს ბურებას წინ წაეკეკ ბრიტანეთის სამფლობელოში. საზოგადოება რამდენკარეკ ეთ ამის მოწეკ, რომ ინკეფილის ჯარების გაბედული გაბედეკრეა ხშირად არა თუ უსარგებლოდ ჩაეკლდა ხოლმე, არამედ მასეკე დამარცხებით დამთავრდებოდა. რის გამო სასურველია დაეკრეფეკნდეთ,—ითხკენს კაზეთი,—რომ ბრძოლის ველზედ ამის შემდეგ უფრო სიფთხილით მოიქცეკენ ჩვენი სარდლები, ვიდრე საგეკრეკელს დეპეშებს �თხეკლობდეთ გამარჯვების შესახებ, რომელიც ხშირად დამარცხებით თავდებაა.

— კაზეთი „Matin“-ის თანამშრომელს საუბრით ჭეკნეთ დოქტორ დედლთან (ტრანსკაალის წარმომადგენელი კეკრიბეში) ამ ბრძოლების გამო, რომელიც ცნობილმა მოგზაურმა სტენლიმ გამოაქვეყნა ამის წინად ტრანსკაალის შრეზიდენტის კრეუგერისა მის თანამემამეულების შესახებ. ეი, რა უთქვამს დედლის კორესპონდენტისათვის:

„სტენლი ამტკიცებს, რომ მე კარგად ვიცნობ ტრანსკაალსა, მაშინ რადესაც ის მხოლოდ ერთი დღე იყო პრეტორიასა და ეკეკსი დღე ო